

Vergaderjaar 1989–1990

21 520

Protocol tot wijziging van het Belastingverdrag met Oostenrijk; met Slotprotocol; 's-Gravenhage, 18 december 1989

Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 25 april 1990.

De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 25 mei 1990.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 20 april 1990

Ter voldoening van het ter zake bepaalde in de Grondwet¹ de Raad van State gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 18 december 1989 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Protocol tot wijziging van het tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk op 1 september 1970 te Wenen ondertekende Verdrag tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, met Slotprotocol (Trb. 1990,13).²

Een toelichtende nota bij het Protocol treft U eveneens hierbij aan. De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art. 91, add. art. XXI, (1)(a) G.W. en art. 61, (3), G. W. 1972.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

S-IZ
S-RW
S-BEL

TOELICHTENDE NOTA

Met het onderhavige, op 18 december 1989 te 's-Gravenhage ondertekende protocol wordt vooral beoogd te komen tot een wijziging van de regelingen die in het belastingverdrag met Oostenrijk van 1 september 1970 (Trb. 1970, 169), hierna «het Verdrag», zijn overeengekomen inzake de belastingheffing van zogenoemde deelnemingsdividenden.

In het Verdrag, in het derde lid van artikel 10, is thans als beginsel bepaald, dat van deelnemingsdividenden — dividenden die door een vennootschap van de ene Staat, die onmiddellijk of middellijk 25 procent of meer van, het aandelenkapitaal van de betalende vennootschap bezit — geen belasting mag worden geheven door de Staat waarvan de betalende vennootschap inwoner is, de bronstaat. Onderdeel II van het Slotprotocol bij het Verdrag bevat echter de uitzondering hierop, dat, zolang in Oostenrijk het tarief van de vennootschapsbelasting voor uitgedeelde winst lager is dan het tarief voor niet-uitgedeelde winst, Oostenrijk als bronstaat belasting mag heffen tot een maximum van 5 of 10 procent van het brutobedrag van het betaalde dividend, afhankelijk van de mate van het verschil tussen die twee tarieven.

Tot 1 januari 1989 was Oostenrijk aldus gerechtigd een bronbelasting van 10 procent te heffen van naar Nederland betaalde deelnemingsdividenden. Op die datum echter werd in Oostenrijk ter vervanging van de voorheen geldende gesplitste tarieven van de vennootschapsbelasting een uniform tarief van kracht, zulks in het kader van een meer omvattende hervorming en een verlaging van die belasting. Als gevolg hiervan werd niet langer voldaan aan de in het Slotprotocol gestelde voorwaarde voor het toekomen aan Oostenrijk van een recht tot het heffen van bronbelasting van deelnemingsdividenden en herleefde mitsdien voor Oostenrijk het in artikel 10 van het Verdrag neergelegde verbod om van deze dividenden belasting te heffen.

Medio 1988, dus betrekkelijk kort vóór de inwerkingtreding van het geüniformeerde vennootschapsbelasting-tarief in Oostenrijk, werd Nederland door Oostenrijk benaderd met een verzoek om partiële herziening van het Verdrag, met als doel handhaving van het Oostenrijkse recht tot heffing van een bronbelasting van 10 procent vanaf 1 januari 1989. Hoewel in het Verdrag reeds duidelijk was geregeld welk gevolg de uniformering van de vennootschapsbelastingtarieven in Oostenrijk zou hebben voor de verdragstoepassing en dus in zoverre een noodzaak tot aanpassing van het Verdrag ontbrak, drong Oostenrijk er sterk op aan overleg over een nieuwe regeling inzake deelnemingsdividenden te openen. Het hierbij door Nederland ingenomen standpunt was tweeledig. Eensdeels zou het overeen te komen maximale tariefpercentage voor de belasting in de bronstaat niet uit de pas mogen lopen met hetgeen te dezer zake voor Nederland aanvaardbaar is in de relatie tot geïndustrialiseerde landen in het algemeen; anderdeels zou het heffingsrecht voor de bronstaat wederkerig dienen te worden toegekend, dus niet eenzijdig aan Oostenrijk alleen, nu met de invoering in Oostenrijk van een uniform vennootschapsbelastingtarief niet langer een rechtvaardiging voor zo'n eenzijdig heffingsrecht aanwezig zou zijn.

Uiteindelijk is overeengekomen dat Oostenrijk en Nederland ieder als bronstaat belasting mogen heffen van deelnemingsdividenden tot een tarief van 5 procent. Dit is neergelegd in artikel 2 van het onderhavige Protocol. Voorts is overeengekomen, in het derde lid van artikel 5 van het Protocol, de nieuwe regeling te doen ingaan voor die dividenden, die worden betaald op of na 1 juli 1990. Een eerdere ingangsdatum — door Oostenrijk krachtig bepleit — kon door Nederland niet worden aanvaard, omdat anders een reëel risico zou bestaan, dat de regeling, die immers voor belanghebbende een verslechtering betekent in vergelijking met de

op 1 januari 1989 ingetreden situatie, te weten geen bronbelasting in zowel Oostenrijk als Nederland, terugwerkende kracht zou krijgen.

Naar de mening van de eerste ondergetekende behelst het aldus overeengekomen een evenwichtig resultaat. Het gevolg ervan voor de Nederlandse schatkist zal licht positief zijn, vooral doordat de Nederlandse dividendbelasting van naar Oostenrijk uitgaande deelnemingsdividenden niet langer tot nihil maar tot 5 procent dient te worden teruggebracht.

Nederland heeft van de gelegenheid gebruik gemaakt om twee gewenste wijzigingen van het Verdrag tot stand te brengen.

Hierbij gaat het in de eerste plaats om de toedeling van het heffingsrecht ter zake van ontvangen interest op met hypotheek verzekerde vorderingen. Thans is het heffingsrecht te dezer zake via artikel 6 van het Verdrag, regelende inkomsten uit onroerende goederen, toegedeeld aan de Staat waar het onroerend goed is gelegen dat met de desbetreffende hypotheek is bezwaard. Overeenkomstig de toezegging tijdens de parlementaire behandeling van de wijziging van artikel 49 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (vgl. Kamerstukken II 1987/88, 20 223, nr. 6, blz. 11 en nr. 8, blz. 7) het onroerend-goederegime voor hypotheekrente zoals dat in een aantal belastingverdragen van oudere datum voorkomt, overeenkomstig het OESO-model van 1977 te vervangen door het verdragsregime voor interest, is het heffingsrecht over hypothecaire interest ingevolge artikel 1 J^o artikel 3 van het onderhavige Protocol toegedeeld aan de woonstaat van de ontvanger van de interest.

De tweede aanpassing op Nederlands verzoek betreft de wijze waarop ingevolge het Verdrag aan Nederlandse zijde vermindering ter voorkoming van dubbele vermogensbelasting wordt verleend. Teneinde buiten discussie te stellen dat bij de berekening van die vermindering de waarde van het buitenlandse vermogen moet worden genomen onder aftrek van de waarde van eventuele daarop drukkende hypothecaire leningen — zulks naar aanleiding van de arresten van de Hoge Raad van 20 april 1983, BNB 1983/203, 204 en 205 — is in artikel 4 van het onderhavige Protocol een bepaling met deze strekking overeengekomen, in te voegen in het Slotprotocol bij het Verdrag. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt in het Slotprotocol een redactionele verbetering aan te brengen door alle bepalingen met betrekking tot artikel 24, het voorkomingsartikel, in één onderdeel samen te brengen.

Omdat voor deze twee regelingen in het Protocol, anders dan voor de regeling ter zake van deelnemingsdividenden, 1 juli 1990 als ingangsdatum, dus in de loop van het belastingjaar, uitvoeringstechnische problemen zou meebrengen, is het tijdstip waarop zij van toepassing worden in het tweede lid van artikel 5 van het Protocol bepaald op de eerste januari, volgend op het jaar waarin het Protocol inwerkingtreedt, zoals gebruikelijk in de Nederlandse belastingverdragen.

Koninkrijkspositie

Het onderhavige Protocol zal, wat het Koninkrijk betreft, zoals het Verdrag alleen voor Nederland gelden.

De Staatssecretaris van Financiën,
M.J.J. van Amelsvoort

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
P. Dankert

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b van de Wet op de Raad van State.